

**YHTEINEN
TOIMIALALIITTO RY**

VUOSIKERTOMUS 2023

SISÄLLYSLUETTELO

Sisällys

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS	1
PAINOPISTEALUEET JA TAVOITTEET VUONNA 2023	2
TOIMIALAKLUSTERIT	3
Hyvinvointi ja vapaa-aika	3
Logistiikka ja raideliikenne	4
Tekstiilipalvelut	7
Tuotanto/jalostus	8
NEUVOTTELUKUNNAT	9
ATP-neuvottelukunta	9
HYÖTY-neuvottelukunta	10
KUKA-neuvottelukunta	12
LONK-neuvottelukunta	13
RAINE-neuvottelukunta	14
STANDARDOINTI	15
Laadintakorvaukset	17
Sihteeristötehtävät	18
HALLINTO, TALOUS JA RESURSSIT	19
Hallinto	19
Talous	20
Resurssit	20

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2023 oli meille liitossa jälleen menestyksenkäs ja tapahtumarikas vuosi. Liiton talous säilyi vahvana, jäsenyytyväisyys hyvänä ja toimintaa kyettiin uudistamaan koronan jälkeiseen aikaan paremmin sopeutuvaksi. Haluan kiittää kaikkia jäseniämme, yhteistyökumppaneitamme ja työntekijöitämme, jotka ovat omalla panoksellaan mahdollistaneet tämän vuoden hienot saavutukset ja onnistumiset.

Kertomusvuoden merkittävä ponnistus oli uuden strategian valmistelun käynnistäminen. Työhön osallistuivat tiiviisti liiton hallitus ja henkilöstö. Uusi strategia ulottuu vuoteen 2030 asti. Strategiatyö jatkuu myös kuluvana vuonna, jolloin tehdään strategian yksityiskohtainen toimenpidesuunnitelma.

Vuoden aikana olemme jatkaneet tiivistä yhteistyötä jäsentemme kanssa toiminnan kehittämiseksi ja jäsenpalveluiden parantamiseksi. Olemme panostaneet erityisesti viestintään ja vuorovaikutukseen jäsentemme kanssa, jotta voimme entistä paremmin vastata jäsentemme tarpeisiin ja odotuksiin.

Olemme myös tehneet tiivistä yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa edistääksemme alamme kehitystä ja vaikuttaaksemme yhteiskunnalliseen keskusteluun. Olemme osallistuneet aktiivisesti erilaisiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin, ja vaikuttaneet päätöksentekoon jäsentemme etujen puolesta.

Vuosi 2023 toi mukanaan myös haasteita, mutta kiitos joustavan ja sitoutuneen henkilöstömme, onnistuimme kohtaamaan ne ja voittamaan ne yhdessä. Olemme oppineet paljon kuluneen vuoden aikana, ja olemme valmiita ottamaan vastaan uudet haasteet ja mahdollisuudet vuodelle 2024.

Haluan kiittää vielä kerran kaikkia teitä, jotka olette olleet mukana toteuttamassa liittomme tavoitteita ja visiota. Yhdessä olemme vahvempia ja voimme saavuttaa enemmän. Toivon, että vuosi 2024 tuo mukanaan uusia onnistumisia ja mahdollisuuksia meille kaikille.

Kiitos vielä kerran ja hyvää alkanutta uutta vuotta!

PAINOPISTEALUEET JA TAVOITTEET VUONNA 2023

PAINOPISTEALUEET JA TAVOITTEET VUONNA 2023

Vuonna 2023 liitolla oli neljä painopistealuetta:

- jäsenpalvelujen kehittäminen
- työmarkkinatoiminnan kehittäminen
- brändin vahvistaminen
- jäsenmäärän lisääminen.

Jokaiselle painopistealueelle oli määritelty toimintavuodelle omat tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi asetetut toimenpiteet. Yhteiset painopistealueet ohjasivat liiton kaikkia toimintoja.

Toiminnan tavoitteet ja niiden toteutuminen 2023

Jäsenpalveluiden kehittäminen

Tavoitteet

- Edunvalvonta
- Edunvalvonnan kehittäminen

Toteutuminen

- Hyvä jäsenyytyväisyys
- Sidosryhmäyhteistyö lisääntyi

Työmarkkinoiden kehittäminen

Tavoitteet

- Työehtosopimusten kehittäminen/uudistaminen
- Paikallinen/yrityskohtainen sopiminen
- Osaamisen kehittäminen

Toteutuminen

- Jatkuva kanssakäyminen lisääntyi
- Projektin käynnistäminen
- Koulutuksia

Brändin vahvistaminen

Tavoitteet

- Viestinnän kehittäminen

Toteutuminen

- Uudistettiin verkkosivut.

Jäsenmäärän lisääminen

Tavoitteet

- Jäsenmäärän lisääminen

Toteutuminen

- Tavoite ei toteutunut.

TOIMIALAKLUSTERIT

HYVINVOINTI JA VAPAA-AIKA

Urheilu- ja vapaa-ajan välineiden valmistajat

YTL:n asiantuntija osallistui maaliskuussa paneelikeskusteluun Sportec & Gymtec -päivillä Tampereella. Aiheena oli ”Tulevaisuuden turvalliset ja houkuttelevat liikuntapaikat”.

Ulkokuntolaitestandardin uusimistyö käynnistyi tammikuussa. Sihteeristötehtävät ovat YTL:llä. YTL on saanut suomalaisten ulkokuntolaittevalmistajien näkökulmia standardiin. Suomessa on edistyksestä laitesuunnittelua.

Trampoliinipuistojen turvallisuutta ja palvelun laatua käsittelevä standardi käännettiin suomeksi, ja käänös julkaistiin YTL:n ja Tukesin yhteistilaisuudessa toukokuussa. YTL käänätti myös seuraavat julkaisut: kuntosalien infektioidentorjuntaan liittyvä tekninen raportti sekä uima-altaiden varusteita koskeva standardi ja suljettuja leikkivälineitä koskeva standardi.

Apteekkien työnantajaliitto ry

Apteekkien työnantajaliitto edistää apteekkialan työnantajien yleisiä toimintaedellytyksiä ja yhteistoimintaa sekä valvoo näiden työnantajien yhteisiä etuja asioissa, jotka koskevat heidän suhteitaan työntekijöihin ja näiden järjestöihin. Liitto neuvottelee apteekkialan valtakunnalliset työehtosopimukset: Farmaseuttisen henkilöstön työehtosopimuksen ja apteekkien työntekijöiden työehtosopimuksen.

Liitolla oli toimintavuoden päättyessä 637 jäsenyritystä ja niiden palveluksessa oli noin 8 200 työntekijää.

Apteekkien työnantajaliitto (Apta) on Yhteisen Toimialaliiton (YTL) liittojäsen. Aptan kautta jäsenapteekit olivat vuoden loppuun saakka myös YTL:n jäseniä, ja samalla myös Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) yritysjäseniä. Liiton toimitusjohtaja ja lakimiesasiantuntija olivat työsuhteessa Apteekkien työnantajaliittoon. Liiton toimisto on vuokralla YTL:n toimitiloissa.

Jäseniä neuvottiin aikaisempien vuosien tapaan puhelimitse, sähköpostitse ja henkilökohtaisilla tapaamisilla. Jäsenpalvelua hoitivat toimitusjohtaja ja lakimiesasiantuntija.

Apta vastasi itsenäisesti myös koulutustensa järjestämisestä. Aptan koulutukset ovat tarkoitettu pääasiassa liiton jäsenyrityksille. Toimintavuoden koulutukset olivat, kahta lukuun ottamatta, webinaareja. Liitto teki koulutusyhteistyötä Apteekkariliiton sekä Proviisoriyhdistyksen kanssa.

Liittokokous pidettiin 26.10.2023. Liiton hallitus kokoontui toimintavuonna 11 kertaa, suurin osa kokouksista järjestettiin TEAMS-kokouksina. Hallituksen puheenjohtajana toimi apteekkari Pasi Palmroos.

TOIMIALAKLUSTERIT

LOGISTIIKKA JA RAIDELIIKENNE

Logistiikka-alalle iso kysymys oli eduskuntavaalit ja sen jälkeisen hallitusohjelman kirjaukset ja rahoitus väylien pitoon. Väylät saivat erityisrahoitusta paketilla, joka perustuu valtion omaisuuden myyntiin. Vuodelle 2024 päätettiin nostaa teiden päällystämisen taso 4000 kilometriin. Vuosi 2023 oli kuitenkin erittäin haasteellinen määrärahojen vähyyden ja kustannusten nousun myötä, mikä heijastui väylien kunnossa talvikaudella 2023–2024.

Raideliikenteen kehittämiseen hallitusohjelma määritteli tervetulleet linjaukset: markkinaehtoisuutta, alueiden omaa liikenteen tilausoikeutta, kilpailutusta, kalustoasioiden ratkaisuja. Toimeenpano lähti hitaasti käyntiin uusien ministereiden myötä. Toiveikkautta kuitenkin on ja joitakin tavoiteltuja päätöksiä on toteutumassa, mm. GOST-vaunujen käyttömahdollisuuden pidentäminen, vanhan kaluston myyminen ja kilpailutusten valmistelu henkilöliikenteeseen.

Suomalainen logistiikka on pysynyt kilpailukykyisenä globaaleista haasteista, Ukrainan sodasta ja polttoainehintojen noususta, huolimatta. Logistiikka-asiakkaille näyttäytyy monia uusia haasteita, mm. digitalisaation hyödyntäminen ja päästöjen vähentäminen, jotka ovat olleet kaikissa logistiikka-neuvottelukunnissa esillä.

Ajoneuvovalmistus

Ajoneuvovalmistajien jaosto toimii jäsentensä edunvalvojana talous-, teollisuus- ja kauppapoliittisissa asioissa sekä tiedottaa jäsenistöään näissä asioissa.

Jäsenviestintää kehitettiin kyselyillä vuoden 2023 aikana. Viestinnän avulla jäsenyritykset saivat tietoa ajankohtaisista asioista ja tapahtumista, mm. tulossa olevista säädösmuutoksista ja standardeista.

Ajoneuvovalmistajien jaoston toiminnan tavoitteiden toteutuminen 2023

Jäsenpalveluiden kehittäminen

Tavoitteet

- Edunvalvonnan kehittäminen

Toteutuminen

- Tiedotettiin jäseniä ajankohtaisista standardeista sekä säädösvalmisteluista.
- Toteutettiin jäsenkyselyjä.

Brändin vahvistaminen

Tavoitteet

- Näkyvyyden kasvattaminen

Toteutuminen

- Julkaistiin artikkeleita tilastoista YTL:n uutiskirjeissä sekä hyödynnettiin sosiaalista mediaa.

Jäsenmäärän lisääminen

Tavoitteet

- Uudet jäsenet

Toteutuminen

- Ei toteutunut.

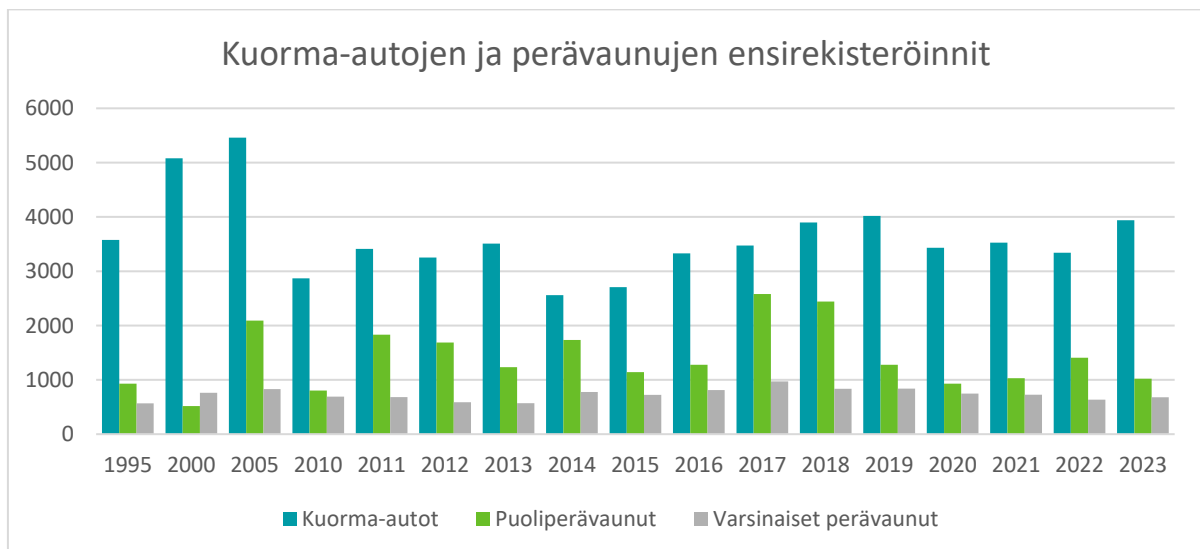
TOIMIALAKLUSTERIT

Valmistajatunnus

Ajoneuvolain ja -asetuksen mukaan auton ja sen perävaunun valmistenumeron tulee olla direktiivin mukainen. Tämä edellyttää jokaiselta valmistajalta ajoneuvovalmistajatunnusta (WMI-tunnus). YTL myöntää tunnuksen suomalaisille valmistajille sekä katsastustoimipaikkojen käyttöön yksittäisvalmistusta varten. YTL ylläpitää kansallista rekisteriä valmistajatunnuksista. Vuonna 2023 ei myönnetty yhtään uutta tunnusta ja 1.1.2024 oli voimassa 149 tunnusta. Tieto tunnuksista toimitetaan keskusrekisterin ylläpitäjälle (SAE).

Tilastot

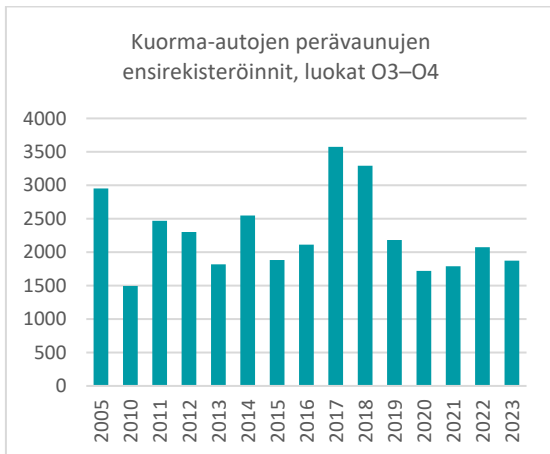
Ajoneuvovalmistajien jaosto laati jäsentensä käyttöön neljännes/puolivuositain tilastot Suomessa rekisteröidyistä kuorma-autoista sekä kuorma-autojen perävaunuista merkeittäin ja perävaunutyypeittäin sekä päällerakenteen ja lisälaitteiden mukaan.

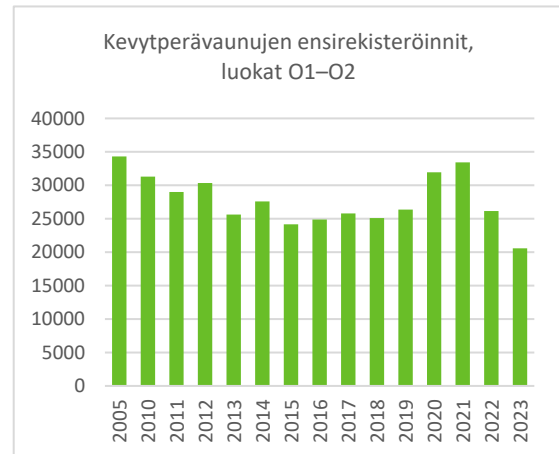
Kaavio: Kuorma-autojen ja kuorma-autojen varsinaisten perävaunujen sekä puoliperävaunujen ensirekisteröinnit

Samoin laadittiin tilastot ensirekisteröidyistä kuorma-autoista korityypin ja lisälaitteiden mukaan. Kevyistä perävaunuista laadittiin vastaavasti tilastot merkeittäin ja perävaunutyypeittäin, vuoden aikana myös kuukausittain.

TOIMIALAKLUSTERIT

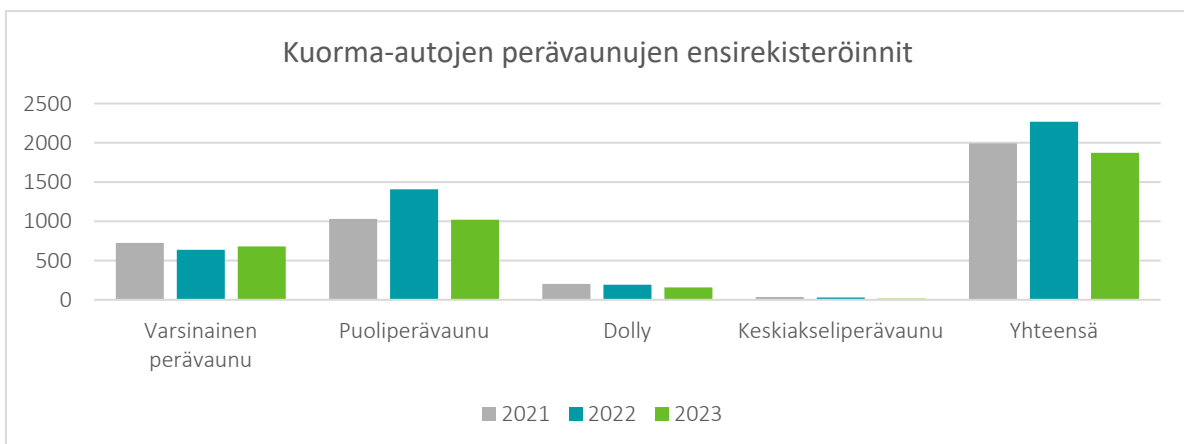
Kaavio: Kuorma-autojen perävaunujen ensirekisteröinnit v. 2005–2023

Kaavio: Kevytperävaunujen ensirekisteröinnit v. 2005–2023

Valmistus ja ensirekisteröinnit

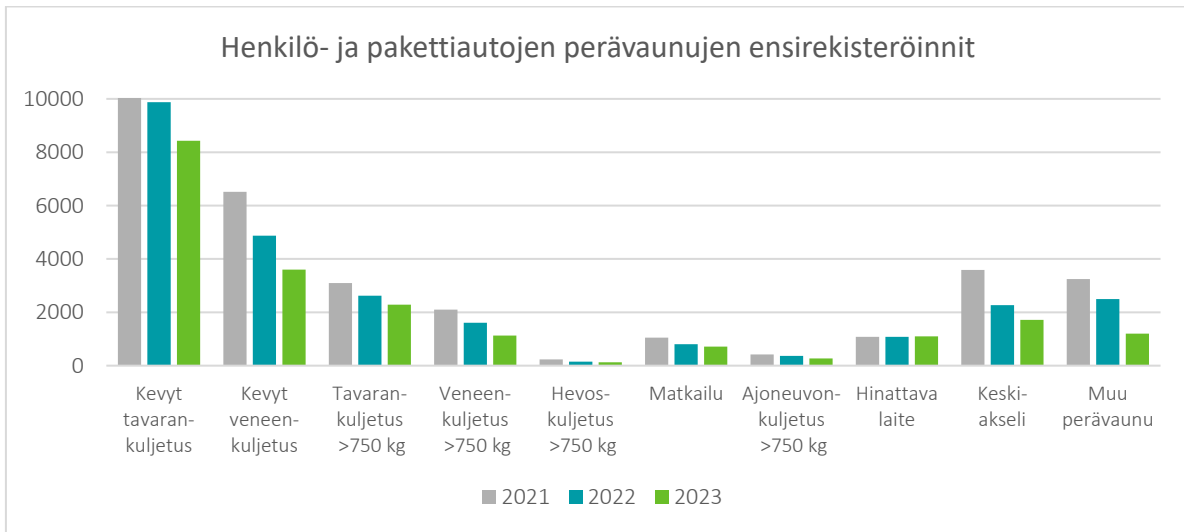
Kuorma-autojen perävaunuja ja niiden komponentteja rekisteröi maassamme noin 100 yritystä. Kuorma-autojen perävaunuja ja dollyja ensirekisteröitiin yhteensä 1873 (2267). Varsinaisia perävaunuja rekisteröitiin 680 (636), puoliperävaunuja 1021 (1408), dollyja 157 (193) ja keskiakseliperävaunuja 15 (30).

Kaavio: Kuorma-autojen perävaunujen ensirekisteröinnit vuosina 2021–2023

Lähinnä henkilö- ja pakettiautoilla vedettäviä kevyitä, alle 3500 kg, perävaunuja (luokat O1 ja O2) ensirekisteröitiin kertomusvuonna 20567 (26152). Laskua oli noin 20 %. Näistä noin 1200 perävaunua ei ole ryhmitelty tarkemmin. Tavarankuljetusperävaunuja rekisteröitiin noin 10716 (12500), veneenkuljetusperävaunuja 4728 (6481) ja matkailuperävaunuja 712 (806). Hinattavia laitteita rekisteröitiin 1096 (1081).

TOIMIALAKLUSTERIT

Kaavio: Henkilö- ja pakettiautojen perävaunujen ensirekisteröinnit vuosina 2021–2023

TEKSTIILIPALVELUT

Tekstiilihuoltoalan jäsenyritykselle annettiin jatkuvaa neuvonta- ja asiantuntija-apua työehtosopimusten ja työläinsäädännön tulkintaan ja soveltamiseen liittyvissä käytännön ongelmissa.

Alkuvuodesta 2023 käytiin tekstiilihuoltoalan työehtosopimusneuvottelut. Kierroksen piti olla yksinkertainen, mutta siitä syntyi monimutkainen ja pitkään kestänyt prosessi. Tekstiilihuoltoalalle syntyi loppujen lopuksi euromääräinen sopimus, joka sopijaosapuolelle Teollisuusliitolle oli ensimmäinen kautta aikojen. Euromääräisen sopimuksen yhtenä seurauksena oli työntekijöiden saatavuuden paraneminen alalla.

Loppuvuodesta 2023 kohdistui tekstiilihuoltoalalle lakkoja. Nämä poliittiset lakot kohdistuivat uuden hallituksen suunnittelemiin työläinsäädännön muutoksiin. Lakot olivat lyhyitä ja niiden vaikutukset eivät vielä 2023 olleet taloudellisesti vakavia.

Lakoista riippumatta liittojen välillä jatkettiin ns. jatkuvan neuvottelumenettelyn periaatteen mukaisesti vuoropuhelua ja yhteydenpitoa. Tavoitteena oli mm. ennaltaehkäistä mahdollisten erimielisyyden syntyminen tai syntyneiden erimielisyyksien nopea ratkaiseminen. Lisäksi ammattiliittojen kanssa käsiteltiin liittotasolla paikallisia erimielisyyksiasioita.

Toimintavuoden aikana jäsenyrityksille järjestettiin työläinsäädäntöä käsitteleviä koulutustilaisuuksia. Lisäksi tehtiin erityyppisiä käyntejä jäsenten toimipisteissä sekä fyysisesti että Teamsin välityksellä. Jäsenyrityksille suunnatun paikallisen sopimisen haasteellinen projekti käynnistettiin.

Lisäksi osallistuttiin aktiivisesti EK:n työoikeuteen ja työehtosopimukseen liittyviin työryhmien kokouksiin ja tilaisuuksiin sekä tuotiin niissä esille liiton kanta. Pidettiin laajasti yhteyttä EK:n ja muiden työehtoihin liittyvien toimijoiden kanssa.

TUOTANTO/JALOSTUS

Tupakkateollisuusliitto ry

Tupakkateollisuusliitto (TTL) jatkoi vuonna 2023 Yhteinen Toimialaliitto ry:n liittojäsenenä.

TTL valvoo ja ajaa jäsentensä yleisiä ja yhteisiä etuja asioissa, jotka eivät koske työnantajien ja työntekijöiden välisiä suhteita. Tässä tarkoituksessa yhdistys toimii yhdyssiteenä jäsentensä ja valtion välillä, seuraa alan kansainvälistä kehitystä ja voi suorittaa yhdistyksen tarpeelliseksi katso-
maa tutkimus- ja tiedotustyötä.

Vuonna 2023 TTL jatkoi kansallisen ja eurooppalaisen tupakkapolitiikan, verotuksen ja lainsäädännön kehityksen seuraamista. Erityisessä seurannassa oli yli 4 mg nikotiinia sisältävien nikotiinipus-
sien myynnin laillistuminen sekä näiden tuotteiden siirtyminen verotuksen ja sääntelyn piiriin. TTL on jäsenenä YTL:n perustamassa seurantaryhmässä, joka seuraa sähkösavukkeiden monikansallista standardisointityötä. YTL:n kanssa on jatkettu tupakkatuotteiden toimitustilastoseurantaa.

NEUVOTTELUKUNNAT

NEUVOTTELUKUNNAT

ATP-NEUVOTTELUKUNTA

ATP-neuvottelukunta on tarkastellut YK:n ATP-sopimuksissa tehtäviä muutoksia. Vuosia esillä olleeseen ilmankiertovaatimukseen saatiin Suomea tyydyttävä ratkaisu. Suomen esitykset mm. lämmitettävien korien testauksesta ovat myös edenneet.

ATP-neuvottelukunta sai uusiksi jäseniksi lääketukkuyritykset sekä testaajat.

Neuvottelukunta on käsitellyt vaihtoehtoisia käyttövoimia lämmön säätelyssä: sähkö tulee yhä enemmän mahdollisuudeksi toteuttaa energiatehokkuutta. Aurinkopaneelit tekevät tuloa alalle. Kylmäai-
neiden käytössä on myös muutoksia.

Testausolosuhteissa Suomessa on ollut vajetta, erityisesti pitkien korien osalta. Suomeen ollaan investoimassa uutta testikapasiteettia.

Pitkäaikainen ATP-neuvottelukunnan puheenjohtaja Seppo Tolonen jäi eläkkeelle syksyllä. Neuvottelukunta sai Sampsa Wichmannista uuden puheenjohtajan.

ATP-neuvottelukunnan toiminnan tavoitteiden toteutuminen 2023

Jäsenpalveluiden kehittäminen

Tavoitteet

- Laaditaan lääkealan kuljetusohjeistus

Toteutuminen

- Keväällä päädyttiin siihen, että ohjeistus tehdään kuitenkin lääketukkujen toimesta.

Brändin vahvistaminen

Tavoitteet

- Alan toimijat tietävät ja osallistuvat neuvottelukunnan järjestämiin tapahtumiin ja tunnistavat ajankohtaiset muutostrendit alalla

Toteutuminen

- ATP-neuvottelukunta kokoaa hyvin alan toimijat ja on tunnettu yhteistyötaho ajankohtaisille asioille.

Jäsenmäärän lisääminen

Tavoitteet

- Lääketukut liittyvät jäseniksi

Toteutuminen

- Toteutui. Lisäksi testaajat tulivat neuvottelukunnan toimintaan mukaan.

NEUVOTTELUKUNNAT

HYÖTY-NEUVOTTELUKUNTA

Kansainvälinen komponenttipula ja ylipäättään autojen saatavuusongelmat vaikuttivat edelleen merkittävästi toimialan tilanteeseen erityisesti vuoden 2023 puoliväliin saakka. Autojen kysyntä säilyi hyvänä, mutta toimitusajat venyivät. Loppuvuoden hyvän kehityksen myötä esteettömien ajoneuvojen rekisteröinnit kasvoivat peräti 61 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Koululaisajoneuvojen rekisteröinnit lisääntyivät 81 prosenttia ja esteettömien koululaisajoneuvojen ensirekisteröinnit nousivat myös lievästi. Vuositason kasvusta huolimatta rekisteröintimäärät ovat kuitenkin vähäisiä koronapandemiaa edeltävään aikaan verrattuna.

Kertomusvuoden aikana tehtiin tiivistä yhteistyötä Traficom, liikenne- ja viestintäministeriön ja valtiovarainministeriön kanssa. Neuvottelukunta oli kertomusvuonna tiiviisti yhteydessä erityisesti Traficom edustajiin ajoneuvolain ja erityisesti automääräyksen uudistamistyön tiimoilta.

Neuvottelukunnan yhteydessä toimii Erityisryhmien liikkumispalvelu -työryhmä, jonka koollekutsujana ja järjestäjänä YTL toimii. Kertomusvuoden aikana ryhmä kokoontui kaksi kertaa. Työryhmän agendalla on ollut erityisesti esteettömien ajoneuvojen kuljettajakoulutus ja kela-kyytien kilpailutukset. Uutena asiana agendalle tulivat myös uusien hyvinvointialueiden tekemät kilpailutukset.

HYÖTY-neuvottelukunnan toiminnan tavoitteiden toteutuminen 2023

Jäsenpalveluiden kehittäminen	
Tavoitteet Edunvalvonta	Toteutuminen Jäsentyytyväisyys hyvä
Brändin vahvistaminen	
Tavoitteet Osaamisen vahvistaminen	Toteutuminen Neuvottelukunnan piirissä
Jäsenmäärän lisääminen	
Tavoitteet Lisääminen	Toteutuminen Ei toteutunut

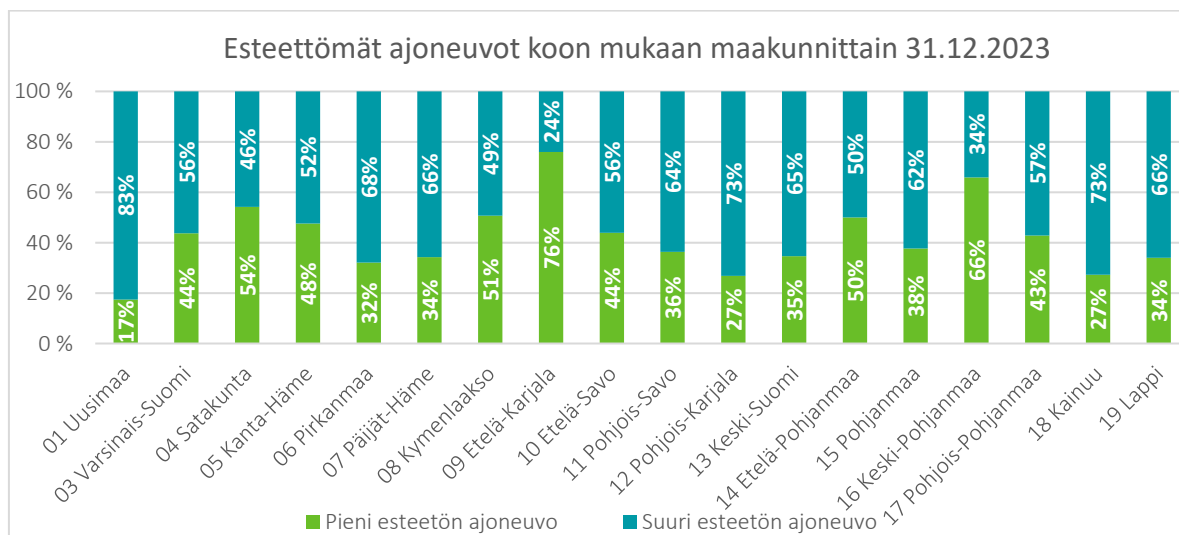
HYÖTY-neuvottelukunnan jäsenille tuotettiin tilastoja kuukausittain koululaisautojen, esteettömäksi koululaisautoiksi rekisteröityjen ajoneuvojen, esteettömien ajoneuvojen sekä matkailuautojen ensirekisteröinneistä.

NEUVOTTELUKUNNAT

Taulukko: Koululaisautojen, esteettömiksi koululaisautoiksi rekisteröityjen ajoneuvojen sekä esteettömien ajoneuvojen ensirekisteröinnit vuosina 2022 ja 2023

	TAMMI	HELMI	MAALIS	HUHTI	TOUKO	KESÄ	HEINÄ	ELO	SYYS	LOKA	MARRAS	JOULU	TAMMI-JOULU	
KOULULAISAUTOT													kpl	muutos% ed. vuosi
VUOSI 2022	13	5	4	1	9	6	12	11	18	11	8	8	106	-15,9 %
VUOSI 2023	14	7	8	12	9	8	11	21	11	10	2	5	118	11,3 %
ESTEETTÖMÄT KOULULAISAUTOT														
VUOSI 2022	2	4	7	1	2	4	5	5	1	7	6	1	45	-29,7 %
ISOT 2022	2	4	7	1	2	4	5	4	1	6	6	1	43	-32,8 %
PIENET 2022	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2	
VUOSI 2023	8	11	1	4	4	4	14	2	8	8	11	7	82	82,2 %
ISOT 2023	8	10	1	3	3	4	14	1	8	8	11	7	78	81,4 %
PIENET 2023	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	4	100,0 %
ESTEETTÖMÄT AJONEUVOT														
VUOSI 2022	29	20	23	14	15	22	8	19	23	18	12	19	222	-17,8 %
ISOT 2022	20	12	15	9	10	12	3	12	11	8	7	11	130	-25,3 %
PIENET 2022	9	8	8	5	5	10	5	7	12	10	5	8	92	-4,2 %
VUOSI 2023	23	18	26	27	29	34	23	35	32	42	34	34	357	60,8 %
ISOT 2023	12	8	9	13	16	15	12	22	13	25	17	21	183	40,8 %
PIENET 2023	11	10	17	14	13	19	11	13	19	17	17	13	174	89,1 %

Ensirekisteröintitilastojen lisäksi tilastoja laadittiin esteettömien ajoneuvojen ajoneuvokannoista 30.6. ja 31.12.2023 maakunnittain.

Kaavio: Liikennekäytössä 31.12.2023 olleet esteettömät ajoneuvot koon mukaan maakunnittain (Manner-Suomi)

NEUVOTTELUKUNNAT

KUKA-NEUVOTTELUKUNTA

Neuvottelukunta on vuoden aikana kuullut tuottajavastuutoiminnan (Suomen Pakkaustuottajien) järjestäytymisestä ja uusista toimintatavoista. Alkusyksyllä kuulumme katsauksen DS Smithiltä kuormalavatoiminnasta ja syksyllä on käyty läpi piraattilavakysymystä Tullin ja Ruokaviraston kanssa. Vuoden viimeisessä kokouksessa Hannu Laiho kokosi pitkän kokemuksen pohjalta ajatuksia hyvästä lavatoiminnasta ja nosti esille mm. lavahävikin kysymyksiä.

Puupakkauspäivät onnistuivat hyvin toukokuussa. Ohjelma oli monipuolinen ja paikalla hyvä osallistuminen. Mm. vastuullisuusasiat nousivat vahvasti esille. Uusi puheenjohtajamme Antti Tekoniemi puolestaan ideoi neuvottelukunnalle hyvää työlistaa työstettäväksi. Vierailu tapahtui Keskon Hakkinen logistiikkakeskukseen.

Kaikissa kokouksissa on kuultu katsaus Puupakkausjärjestelmän toimeenpanosta. Yleisesti voidaan todeta, että auditoinnit on tehty ja asioita on hoidettu hyvin.

KUKA-neuvottelukunnan toiminnan tavoitteiden toteutuminen 2023

Jäsenpalveluiden kehittäminen

Tavoitteet

- Lavarytykset saavat ajankohtaisen tiedon neuvottelukunnan kautta alan kehityksestä
- Neuvottelukunta antaa neuvontaa vastuullisen lavatoiminnan järjestämisestä

Toteutuminen

- Ajankohtaiskatsaukset ovat olleet kattavia
- Uusia uusia toimijia on kysynyt toiminnasta vuoden aikana ja yrityksiä on ohjattu luvallisen auditoidun toiminnan piiriin. Vuorovaikutusta on käyty pakkaavan teollisuuden ja toimijoiden kanssa Puupakkausjärjestelmän tavoitteiden toteutumisesta.

Brändin vahvistaminen

Tavoitteet

- Uusille nettisivuille muodostetaan toimialan kuvaus

Toteutuminen

- Nettisivut on uudistettu.

Jäsenmäärän lisääminen

Tavoitteet

- Alan uudet toimijat liittyvät jäseniksi

Toteutuminen

- Uuden jäsenen kanssa toteutettiin auditointi ja lavakeskustelu vastuullisuusasioista.

NEUVOTTELUKUNNAT

LONK-NEUVOTTELUKUNTA

Logistiikka-asiakkaiden neuvottelukunnassa pohdittiin keväällä käyttövoimakysymyksiä ja tuoretta päästölaskennan standardia sekä kriittisiä kuljetuksia. Neuvottelukunta kuuli kuorma-autovalmistajien näkemyksiä kaluston kehittymisestä. Syksyllä esillä oli SYKEN ja Traficomien kehittämät päästölaskurit, miten yritykset voivat hyödyntää niitä.

Alkusyksyllä käsittelyssä oli logistiikkaohjelmat, jakeluinfran kehittäminen sekä Väylän investointiohjelma, johon annettiin lausunto. Vuoden viimeisessä kokouksessa kuultiin katsaus yhdistetyn liikenteen kehittämistavoitteisiin EU:ssa sekä esitys lohkoketjuohjelmistojen nykytilasta.

LONK otti kantaa eduskuntavaalitavoitteisiin kustannustehokkaiden toimintapuitteiden ja kuljetusten puolesta. Keskeinen vaatimus oli riittävä väylärahoitus. Hallitusohjelmassa huomioitiin mm. polttoainekulujen hintapaineen vähennys ja väylärahoitus. Hallitusohjelman toimeenpanossa riittää työtä, mm. rekkaparkkien osalta.

Syksyn huippukohta oli erittäin onnistunut Citylogistiikkafoorumi. Teemana oli Helsingin seudun keskeiset kysymykset: jakelutoiminta, logistiikan väylät ja ydinkeskustan kehittäminen. LONK sai päätökseen merkittävän hankkeen kuljettajarekrytoinnin edistämiseksi, jonka tuloksena tehtiin aineistot ja nettisivut varusmiesten rekrytointiin logistiikka-alalle, vahvistettiin henkilöverkostoa rekrytointitoiminnassa ja luotiin luonteva yhteistyötapa toimintaan haasteellisen korona-ajan jälkeen.

LONK-neuvottelukunnan toiminnan tavoitteiden toteutuminen 2023

Jäsenpalveluiden kehittäminen

Tavoitteet

- Kuljettajarekrytoinnin edistäminen
- Kilpailukyvyyn turvaaminen logistiikassa
- Tieto päästöasioista
- Digitalisaation edistäminen

Toteutuminen

- Hanke toteutettiin ja saatiin päätökseen
- Ukraina-kriisistä huolimatta Suomen kilpailukyky logistiikkatoiminnoissa on hyvä. Hallitusohjelmataavoitteet tukevat kilpailukyvyyn turvaamista
- Neuvottelukunta on saanut kattavasti informaatiota ja työkaluja päästölaskennan suorittamiseksi sekä uuden standardin sisällöstä
- Neuvottelukunnalle on esitelty lohkoketjun mahdollisuuksia ja uusia trendejä EU:n puitteissa

Brändin vahvistaminen

Tavoitteet

- LONK keskeinen yhteistyötaho logistiikan toimijoiden parissa
- LONK on erityinen toimija jakeluliikenteen edistämiseksi

Toteutuminen

- Neuvottelukunnan toimintaan osallistuminen on hyvällä tasolla ja sisältöjä on pidetty hyödyllisenä. Vuoden 2023 aikana Limowasta on muodostunut keskeinen yhteistyökumppani.
- LONK vetää Helsingin citylogistiikkatoimintaa, järjestää jakeluliikenteen kannalta keskeisen tapahtuman Citylogistiikkafoorumin ja pyrkii näissä yhteyksissä nostamaan yritysten tavoitteet jakeluliikenteen kehittämiseksi.

Jäsenmäärän lisääminen

Tavoitteet

- LONKiin liittyy logistiikkaa tilaavat yritykset, joilla yhteisiä tavoitteita

Toteutuminen

- LONKiin tuli yksi uusi jäsen v. 2023.

NEUVOTTELUKUNNAT

RAINE-NEUVOTTELUKUNTA

Alkuvuodesta neuvottelukunta kuuli katsaukset Tampereen raitiovaunuliikenteen kehittämisestä sekä Kouvolan RRT-termiinalin palveluista. Keväällä käsiteltiin henkilöliikenteen kilpailuttamisprosessia ja kilpailuvirastolta kuultiin katsaus selvityksistä raidemarkkinan kehittämiseksi. Syksyllä kuultiin katsaus yhdistetyn liikenteen kehittämiseen Euroopassa.

Keskeinen asia neuvottelukunnalle oli eduskuntavaalit ja uuden hallituksen laatima hallitusohjelma. RAINE oli kuultavana hallitusneuvotteluissa. Hallitusohjelmaan saatiin hyvät kirjaukset, mm. raide-markkinoiden kehittämisestä, henkilöliikenteen kilpailuttamisesta, alueiden oikeudesta tilata henkilöliikennettä, kalustoyhtiön perustamisesta ja itävaunujen käyttömahdollisuuden jatkamisesta. Linjausten toimeenpano on kuitenkin antanut odottaa toteutumista osaltaan, kun toimijat vaihtuivat uusiksi. RAINE on työstänyt kalustoasioita pienemmässä valmisteluryhmässä ja tehnyt vaikutustyötä, josta on poikunut mm. VR:n aloittama kalustohuutokauppa ja valmius keskustella kulunvalvontalaitteiden myynnistä.

Digirata-hankkeen toteuttaminen on jäsenistölle monella tavalla merkityksellinen asia. Osalle se antaa mahdollisuuksia osallistua laitetoimitusten kilpailutuksiin. Operoiville yhtiöille se aiheuttaa tarpeen kalliisiin investointeihin kulunvalvontalaitteisiin. Nostimme kulun valvontalaitteiden saatavuuden esille mm. kirjeellä ministerille.

Kulun vuosi on historiallinen siinä mielessä, että RAINE on saanut viisi uutta jäsentä. Uudet jäsenet ovat tuoneet lisää keskustelua ja näkemystä joukkoomme, mikä on tervetullutta!

RAINE-neuvottelukunnan toiminnan tavoitteiden toteutuminen 2023

Jäsenpalveluiden kehittäminen

Tavoitteet

- Jäsenyritysten keskinäistä vuorovaikutusta lisätään
- Itäkaluston käyttömahdollisuuksille varmistetaan jatko

Toteutuminen

- Vuorovaikutus on todella hyvää ja aktiivista keskeisissä tiedonjako ja kehittämiskysymyksissä
- Kirjaus saatiin hallitusohjelmaan ja alkuvuonna 2024 on tehty päätös asiasta myös ministeriryhmässä.

Brändin vahvistaminen

Tavoitteet

- RAINE tuo esille kehittämisideoita Pro rautatie -hengessä säännöllisesti

Toteutuminen

- RAINE on kirjelmöinyt valtion omistajaohjaukseen ja LVM:lle valtion rautatietoiminnan kehittämisestä tehden rakentavia esityksiä sekä tavannut vaikuttajia tuoden esille uudistamisen tarvetta ja mahdollisuuksia rautatiemarkkinassa. Kilpailuviraston valmistuneet selvitykset tukevat tavoitteita vahvasti.

Jäsenmäärän lisääminen

Tavoitteet

- 2–3 uutta jäsentä

Toteutuminen

- RAINE sai 5 uutta jäsentä v. 2023

STANDARDOINTI

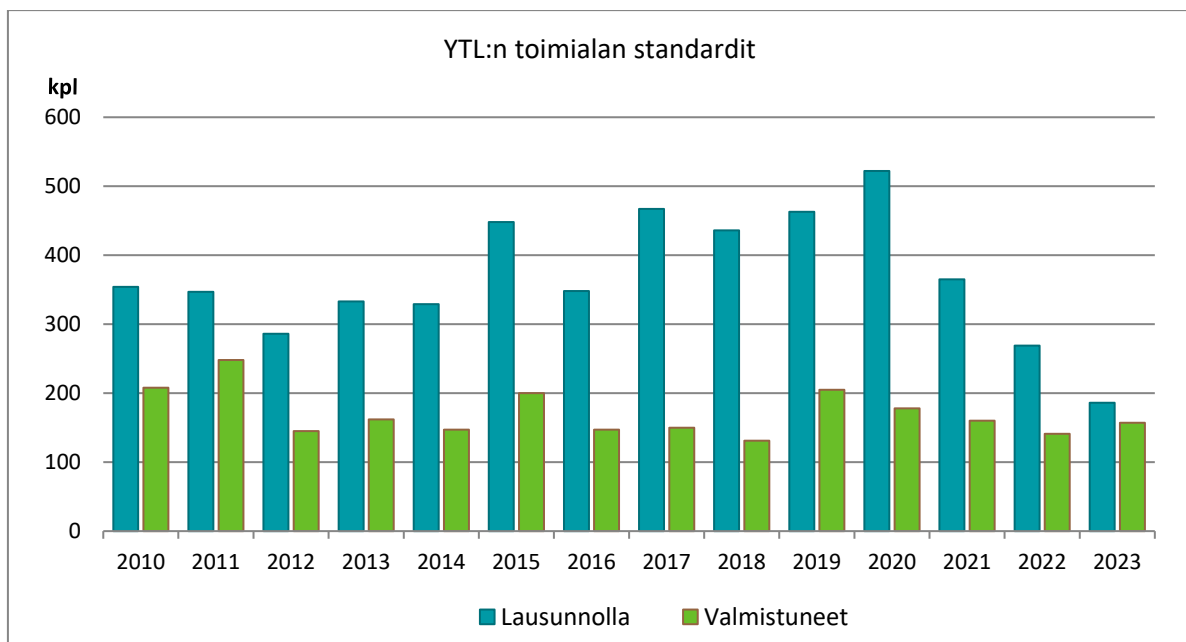
STANDARDOINTI

Vuoden 2023 lopussa YTL:n standardointiryhmissä oli 138 jäsenorganisaatiota (317 asiantuntijaa). YTL:n toimialaan kuului 44 eurooppalaista CENin ja 36 kansainvälistä ISON komiteaa. YTL:n toimialoilta vahvistettiin 157 standardia SFS-standardiksi. Standardointiryhmien kokouksia pidettiin 2 – 4 ryhmästä riippuen. YTL:llä oli kahden kansainvälisen komitean ja kolmen työryhmän sihteeristötehtävät.

YTL:n standardointiryhmien asiantuntijat osallistuivat 20 läsnäkokoukseen (5 avustusmatkaa) sekä yli 150 virtuaalokokoukseen.

SFS:n vaikuttamishankkeen myötä saatiin hallitusohjelmaan kirjaus standardointistrategian valmistelusta. Lisäksi YTL valmisteli vaikuttamishanketta yhdessä LVM:n kanssa.

Vuoden aikana osallistuttiin aktiivisesti eri sidosryhmien toimintaan ja lisättiin tietoisuutta standardoinnista sekä kasvatettiin vaikuttavuutta.

Kaavio: YTL:n toimialan lausunnolla olevat ja valmistuneet standardit vuosina 2010–2023

Liikenne: Järjestettiin Eurooppalainen älyliikennekomitean kokous maaliskuussa Helsingissä. Kokous toimi jatkona vuoden 2022 syksyn kokoukselle. Osallistujia noin 30.

Jatkettiin sidosryhmien kanssa älyliikenteen standardointiprojektin kehittämistä ja suunniteltiin LVM:n kanssa vaikuttamistyötä. Yleisen hallitusohjelmakirjauksen lisäksi saatiin ohjelmapaperi LVM:n suunnitelmiin mukaan.

STANDARDOINTI

Terveydenhuolto ja hyvinvointi: Lääkinnälliset laitteet -asetuksen mukaisia harmonisoituja standardeja vahvistettiin kaksi kappaletta. Ne koskivat lääkinällisten laitteiden biologista arviointia ja matalalämpösterilointia.

Taitteisuutta muuttavan kirurgian palveluja koskevan standardin kirjoitustyö eteni hyvin. Ryhmällä oli kaikkiaan 12 Teams-kokousta, ja kova työ tuotti tulosta: luonnos oli loppuvuodesta julkisella lausuntokierroksella, jossa se hyväksyttiin. Standardin vahvistaminen meni lopulta tammikuuhun 2024. Standardi on ensimmäinen laatuaan. Sen vaatimukset pohjautuvat kirurgin antamaan taitteisuusluopukseen, eli asiakkaalle palautetaan rahat, jos taitteisuusleikkauksen lopputulos ei osu ennalta määriteltyjen arvojen sisään.

Välinehuollon palveluja koskevan standardin kirjoittaminen aloitettiin kokouksessa huhtikuun lopulla Etelärannassa. Sen jälkeen pidettiin vielä neljä kokousta Teamsissa. Ensimmäisenä aihekokonaisuutena käsiteltiin välinehuoltoyksikön johtoa, henkilökunnan pätevyyttä ja toiminnan laatua.

Järjestettiin kansainvälinen standardointikokousviikko Helsingissä (ikääntyvä yhteiskunta). Työryhmien lisäksi pidettiin myös avoin workshop teemalla hyvinvointi. Osallistujia oli sekä Aasiasta, Euroopasta että Amerikasta.

Liikunta ja vapaa-aika: ISO-komiteassa tehtiin ensimmäinen e-urheiluun liittyvä aloite. Suomessa oli alustavaa kiinnostusta tähän työhön. Aihealue on laaja, osin haastavakin, ja toimijat ovat hajallaan ympäri maailmaa. Komitea päätti aloittaa työn laatimalla alan termeille määritelmät.

Suomen ryhmää kiinnostivat eniten uudet standardialoitteet, jotka käsittelevät kiipeilyseiniä ja lasten seikkailuratoja. Trappoliinipuistostandardi käännettiin suomeksi, ja käännös julkistettiin Tukesin kanssa järjestetyssä infotilaisuudessa.

Rakennuslasit: YTL tarjosi foorumin parvekelasitoimijoille keväällä tapahtuneen parvekelasiturman johdosta. Tarkoitus oli sopia alan toimijoiden kesken, millaisia testejä parvekelaseille on tehtävä, jotta vastaavat turmat vältettäisiin tulevaisuudessa. Vuoden aikana kehitettiin nopealla aikataululla ns. heiluritesti, josta on jatkossa tarkoitus tehdä SFS-standardi.

Lasieurokoodit (EN 19100 -sarja) etenevät. Rakentamiseen liittyvissä eurokoodeissa annetaan mitoituksille ns. suositusarvot, mutta kansallisesti jäsenmaat voivat päättää käyttää muita arvoja. YTL:n perusti pienryhmän valmistelemaan näitä kansallisia arvoja.

STANDARDOINTI

Standardoinnin tavoitteiden toteutuminen 2023

Jäsenpalveluiden kehittäminen

Tavoitteet

- Jäsentiedottamisen kohdentaminen
- Sähköisten työkalujen kehittäminen ja tarjoaminen

Toteutuminen

- Panostettiin viestien kustomoituun sisältöön
- Kansallinen äänestysportaali otettu käyttöön

Brändin vahvistaminen

Tavoitteet

- Näkyvyyden kasvattaminen

Toteutuminen

- Uutiskirjeitä, LinkedIn-viestejä, blogikirjoituksia
- Sidosryhmäviestintää

Jäsenmäärän lisääminen

Tavoitteet

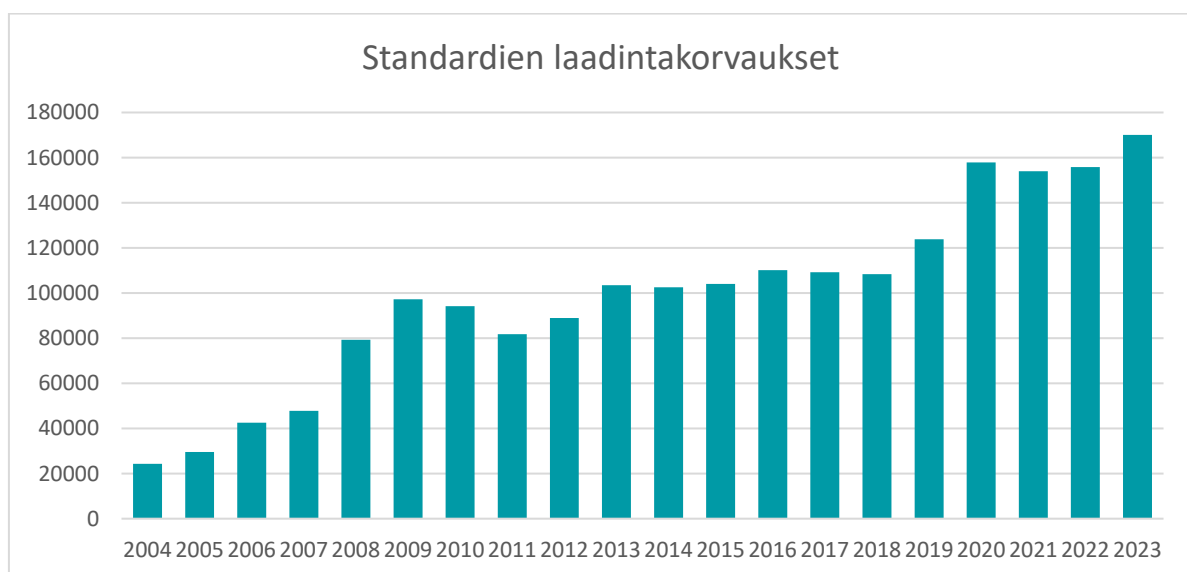
- Standardoinnin tunnettuus
- Standardoinnin vaikuttavuus

Toteutuminen

- Osallistuttiin aktiivisesti eri sidosryhmien toimintaan.
- Julkaistiin artikkeleita ja uutiskirjeitä
- Jatkettiin osallistumista SFS:n vaikuttajaprojektiin

LAADINTAKORVAUKSET

SFS tulouttaa toimialayhteisöille standardien myyntituloista laadintakorvausta. Vuonna 2023 YTL sai laadintakorvausta noin 170 000 €. Laadintakorvauksen määrään vaikuttavat vuosittain julkaistut standardit, mutta myös pitkäjänteinen työ sekä yhteistyön lisääminen SFS:n viestinnän ja markkinoinnin kanssa.

Kaavio: Standardien laadintakorvausten kehitys vuosina 2004–2023

STANDARDOINTI

SIHTEERISTÖTEHTÄVÄT

YTL:llä on hoidettavanaan kahden komitean ja kolmen työryhmän sihteeristötehtävät:

Kansainvälinen kierrätysmateriaalit-komitean vuosikokous oli Lontoossa syyskuussa. Kokoukseen osallistui yli 40 henkilöä 10 maasta. Aktiivisia työkohteita on viisi kappaletta. Kokouksessa päätettiin perustaa pienryhmä tutkimaan, mitä uusia standardeja voitaisiin tehdä uuden teknologian myötä. Jätteiden lajitteluun on kehitetty mm. tekoäly, joka tunnistaa muovin sekajätteestä. Tämä avaa mahdollisuuksia komiteallemme ja edistää jätteen kierrätystä.

Kuva: Kansainvälisen komitean ISO/TC 300 ”Kierrätysmateriaalit” kokous Lontoossa syyskuussa 2023

Kansainvälinen painehaavatyöryhmä piti vuoden 2023 aikana kaksi paikan päällä -kokousta: tammi-kuussa Salt Lake Cityssä ja kesäkuussa Helsingissä. Työryhmässä oli seitsemän standardia valmis-teilla. Yksi luonnos, joka koski materiaalin vedenkestävyyden testausta, eteni lausuntokierrokselle. Työ pohjautuu pitkälle USAn omiin standardeihin, joita muokattiin Euroopan toimijoille sopiviksi. Testausten validointia aloitettiin laatimalla validointiohjeet.

Sterilointipakkauksia koskevan työryhmän tehtävänä oli uusia neljä standardia. Ryhmä piti kaikkiaan neljä kokousta, joista yksi oli Dublinissa kesäkuussa. Luonnoksiin lisättiin mm. ympäristöä huomioivia asioita. Paperipakkaukset poistettiin luonnoksista johtuen siitä, että paperin ei katsota täyttävän riittävällä tavalla steriloinnin vaatimuksia. Paperipakkaukset eivät myöskään enää ole kovin yleisiä.

Ulkokuntolaitetyöryhmää vetää suomalainen asiantuntija. Ryhmällä oli kuusi etäkokousta. Suomen tavoite oli saada ulkokuntolaitestandardiin mukaan ns. uuden sukupolven laitteet, joissa painoja voi säätää ja siten tehdä sisäkuntosalia vastaava treeni ulkona. Aihealue oli herkkä, sillä ryhmässä on eurooppalaisia kilpailevia yrityksiä, joiden laitteet perustuvat erilaiseen tekniikkaan ja ns. oman painon hyödyntämiseen. Eurooppalaiset maat ajavat myös voimakkaasti tiettyjen harjoitusten kieltämistä liian vaarallisina. Suomalaiset ovat eri mieltä, ja asia on vielä tällä hetkellä auki ja konsensusta haetaan.

HALLINTO, TALOUS JA RESURSSIT

HALLINTO, TALOUS JA RESURSSIT

HALLINTO

Kevätkokous pidettiin 23. päivänä toukokuuta ja syyskokous marraskuun 7. päivä.

Hallitus 2023

YTL:n hallituksen puheenjohtajana toimi Jarmo Räsänen Olavi Räsänen Oy:stä ja varapuheenjohtajana Marko Haapakoski Majava Group Oy:stä. Puheenjohtajiston lisäksi hallituksessa oli 6 varsinaista jäsentä. Hallitus kokoontui kertomusvuoden aikana kuusi kertaa ja hallituksen työvaliokunta kerran.

Puheenjohtajisto

Puheenjohtaja Jarmo Räsänen	Olavi Räsänen Oy
varapuheenjohtaja Marko Haapakoski	Majava Group Oy

Jäsenet

Farid Hamadi	Imperial Brands Finland Oy
Peppi Kaira	SOL Pesulapalvelut Oy
Laurio Juha	Lindström Oy
Pasi Palmroos	Matinkylän apteekki
Saha Jaakko	Tuoretie Oy
Sanna Rautaharkko	Hakalan Verhoomo Oy

Hallituksen työvaliokunta 2023

Jarmo Räsänen	Olavi Räsänen Oy
Marko Haapakoski	Majava Group Oy
Juha Laurio	Lindström Oy
Pasi Palmroos	Matinkylän apteekki

HALLINTO, TALOUS JA RESURSSIT

YTL:n jäsenkunnan edustajat elinkeinoelämän keskusliiton edustajistossa sekä yrittäjä- ja valiokunnissa 2023

Edustajisto	Jarmo Räsänen, Olavi Räsänen Oy Marko Haapakoski, Majava Group Oy (varajäsen)
Liiketoiminnan uudistuminen -valiokunta	Harri Kanerva, Turun 9. Pyhän Henrikin apteekki
Logistiikkavaliokunta	Kari Annola, Tuoretie Oy
Osaava työvoima -valiokunta	Tatu Johansson, Helsingin 26. Vallilan Apteekki
Talous- ja verovaliokunta	Juho Pietilä, Lopen apteekki
Yrittäjävaltuuskunta	Peppi Kaira, SOL Pesulapalvelut Oy Pasi Palmroos, Holman apteekki Stiina Piirainen, Helsingin 22. Carelia Apteekki Jarmo Räsänen, Olavi Räsänen Oy

TALOUS

Liiton talous perustuu jäsenmaksutuloihin, toimistoyhteistyöstä ja jäsenpalveluista kertyviin tuloihin sekä standardisoinnista ja erilaisista hankkeista saataviin tuloihin. Vuoden 2023 tulos oli 78 762,54 euroa.

RESURSSIT

Jäsenistö

Vuoden 2023 lopussa YTL:llä oli 897 jäsentä, joista varsinaisia jäseniä oli 668, yhteisöjäseniä 7, neuvottelukuntien jäseniä 93 ja liittojäseniä 2. Standardointiryhmissä oli 138 organisaatiota. Neuvottelukuntien jäsenistä 11 oli varsinaisia tai yhteisöjäseniä.

YTL-Palvelu Oy

Yhtiö toimii YTL ry:n kokonaan omistamana jäsenpalveluyhtiönä. Sen hallituksen puheenjohtajana toimi YTL:n toimitusjohtaja. Toiminta käsittää pääasiassa projektiluontoisia hankkeita, jotka arvonlisäveroa sisältävinä kuuluvat osakeyhtiön kautta hoidettaviksi. Yhtiön toiminnan laajuus määräytyy käytännössä toimialojen toimeksiantojen mukaan. Yhtiön tulos vuonna 2023 oli 8 341,05 euroa.

HALLINTO, TALOUS JA RESURSSIT

Henkilökunta

Kirsi Karejoki

hallintopäällikkö

Ari Kiiras

johtava asiantuntija, osa-aikainen

Kimmo Konkarikoski

standardointipäällikkö

Jouni Lind

asiantuntija

Suvi Pasanen

asiantuntija, standardointi

Pekka Tsupari

toimitusjohtaja

Eteläranta 10
00130 Helsinki
www.ytl.fi